

Nro. 10.

**A' FELS. CSASZÁR, ÉS AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.**

Indúlt Bétsből Kedden Februárius 4-ik napján 1812-ik
esztendőben.

B é t s.

A' Béváltóczédula mellé, mint a' Bétsi egyetlenegy folyó pénz mellé szükségesképpen megkívántató réz pénzre nézve ilyen Felséges rendelés hirdettetett ki: —

„Mi *Első Feréntz*, Isten' kegyelméből Ausztriai Császár, Magyar, Cseh, Gallítzia, Lodomeria Országok' Királya, Austria' Fő Hertzege, etc.

„Azólta, hogy a' mi Alattvalóinknak boldogságokra intézett Finantziai Pátensünk az 1811-ik esztendőben Februárius 20-ikán kijött, arra vala a' mi különös atyai figyelmetességünk egye-

nesen intéztetve, hogy olyan mérték szerént való új rézpénzt verettessünk, a' melly a' jelen való időbéli állapottal és a' belső kereskedéssel meg egyezzék, tudniillik, hogy egy Bétsi mázsa rézből Bétsi folyó pénzben 215 forint 20 krajtzár kerüljön ki, a' melly munkának mi olly szorgalmatossággal is utánna láttattunk, hogy az 1812-ik esztendőben Februárius 1-ső napjától, mint attól a' naptól fogva, a' mellyen a' Bankóczédulák a' folyamatból egészen kivétettetnek, az új réz pénz már egy részint kibotsátathassék, és a' réz pénznek közönséges reguláztatása, mellyet mi az 1811 dik esztendőben Februárius 20-dikán költ Pátensünk' 23-ik tzikkelye szerént magunknak fenntartottunk, munkába vétettethessék —

mellyhezképpent meghatároztuk

1)-ször. Az újantában veretett réz pénz(melynek formája a' Pátens mellett ki van nyomtatva) áll három krajtzáros, egy krajtzáros, fél krajtzáros, és negyedrészes krajtzáros darabokból. Ezen pénznemek, az 1812-dik esztendőben Febr. 1-ső napjától fogva folyamatba botsáttatnak, és ezeket minden magános emberek és közönséges kassák az ő meghatározott névbetsek szerént 3, 1, $\frac{1}{2}$, és $\frac{1}{4}$ krajtzárban minden ellenmondás nélkül elvenni tartoznak.

2) ször. Hogy a' belső kereskedésnek állapotjában a' fizetésbéli pótolásokra nézve minden megakadásnak eleje vétetődjék, 's mivelhogy az új rézpénz még nintsen olly nagy bőséggel veretve, hogy a' régi réz pénz nélkül most egyszerűen egészen el lenni lehessen: erre nézve a' régi krajtzáros és három krajtzáros darabokat

még egy ideig meg akarjuk tartani ; hanem, mint-hogy az 1811-ik esztendőben Febr. 20-dikán költ Patensünk' 23-ik cikkelyében ezeknek névbetsek tsak előre való képpen határozathatott vala meg, és a' nagyobb alkalmatlanságoknak elkerültető-dések végett tsak a' Bankó- és Béváltóczédulák állapotjához lehetett azoknak betseket mérsékel-ni, hogy már most ezeket is az újantában vere-tett réz pénzel egy mértékre álíthassuk, erre nézve a' folyó 1812-dik esztendő Februáriusának első napjától fogva a' régi három krajtzá-ro-sokat két krajtzárra határozzuk, az egy krajtzá-ro-sok pedig ugyan ezen naptól fogva egész név-betsek szerént járnak. Ezen két régi pénz neme-ke-t minden közönséges kassákban, és minden magános embereknek, ezen határozás szerént minden ollenmondás nélkül el kell venni.

3) szor. Óhajtottuk volna ugyan, hogy a' Bankóczédula váltására való régi pénz darabokat, tudni illik a' 30 és 15 krajtzárosokat is, mellyek-nek verettetésekét már ezelőtt megszüntettük vala. mingyárt most 1812-dikben Febr. 1-ső nap-ján egészszen kivehessük a' folyamatból. Hanem minthogy ez, a' minden napi adás vevés dolgá-ban való fontos megdugulás nélkül meg nem es-hetne : erre nézve a' régi 30 és 15 krajtzáros darabokat ugyan még most meg-hagytuk azon be-tsek szerént, a' melly ezekre nézve az 1811-ik esztendőben Febr. 20-dikán kijött Pátensben meg-határozhatott, de fenntartjuk magunknak, hogy ezeknek is a' folyamatból való egész kivétette-téseket munkába fogjuk vétetni. Ezen idő pon-

tig, mellynek eljöveteletét mi minden módon siettetni fogjuk, minden magános emberek és közönséges kassák ellenmondás nélkül elvenni tartoznak ezen pénz nemeket, tudni illik a' régi harmintz krajtzárosokat hat, a' tizenötösöket három krajtzárban.

4)-szer. Valamint az új, hasonlóképpen a' régi, rész szerént hosszabb, rész szerént rövidebb ideig folyamatban maradandó réz pénznek béolvasztását, 's bé és kivivését, valamint szintén az ezekkel való uzsoráskodást a' már fennálló büntetések alatt leg keményebben megtiltjuk.

5)-ször. Mivelhogy a' réz pénz, mint váltó pénz, a' maga természete és tulajdonsága szerént csak arra való, hogy pótlásúl és csak olyan fizetéseken szolgáljon, a' mellyeket Béváltóczédulával egészen eivégezni nem lehet: ehez képest csak az olyan fizetéseken kénteleníttetik valaki azt elvenni, a' mellyek egy forintnál kevesebbek. Ha p. o. valaki 50 krajtzárt tartozik fizetni, ezen esetben az egész fizetést ellenmondás nélkül el kell venni réz pénzben. Ellenben ha egy forintot és 24 krajtzárt kell fizetni, ekkor csak a' 24 krajtzárt kénteleníttetik az ember réz pénzben elvenni. Végzetre, ha olyan fizetés fordul elő, a' mellyet Béváltóczédulával egészen el lehet végezni, ekkor senki nem kénteleníttethetik, hogy azt önnön akaratja ellen egészen, vagy egy részit is réz pénzben vegye el.

6)-szor. Valamint már a' mi 1811-dik esz-

tendőben Febr. 20-dikán költ Patensünknek 23 dik tikkelyében mind azokat az adóssági leveleket, Kontraktusokat, 's egyéb közönséges írásokat, mellyekben a' fizetések egészen, vagy tsak rész szerént is réz pénzben határozottak meg, még úgy is, ha az ilyen kötelező írások az említett Pátensnek kijövetele előtt készültek, erőteleneknek lenni nyilatkoztattuk: ehezképpest ezen rendelésünket most ismét meg újítjuk, 's ehezképpest mind mostanra, mind jövődőre nézve minden e' féle kötelezéseket megtiltunk, 's minden ilyen tulajdonságú adóssági leveleket, Kontraktusokat, 's egyéb ilyen nemű írásokat, ezen tekintetben erőteleneknek és semmitérőknek lenni nyilatkoztattunk.

Költ a' mi fő és lakó városunkban *Bétsben*.
Januárius 4-dikén, az 1812-dik esztendőben, országglásunknak pedig 20-dik esztendejében. —,

„*Ferentz*.

„Gróf *Ugarte Aloisius*, Cseh Országi
K. Fő és Austriai Első Cancellarius.

„Gróf *Wojna Ferentz*.

„Az ő Cs. K. F. ge tulajdon
parantsolatjára, Báró *Geis-
lern János*.

*

*

*

Februárius 1 ső napjától fogva, midőn ez a' Fels. Rendelés közönségessé tétetett, minden adás vevés' fizetés dolga nagy változással foly *Bétsben*. A' kenyér, melly a' Bankóczédula betse

szerént 30 kr. vólna, fizetődik 6 krajtzárral, a' marha húsnak fontja 15 krajtzárral, melly ha a' folyamattól kivétetett Bankóczédula szerént vétetődne, tenne 1 for. 15 krajtzárt. Ennek a' múlt Januáriusban 1 for. 8 krajtzár vólt a' fontya. A' jó sernek pintjét, mellyet itt Regensburgi ser nevezet alatt árúinak, adják 24 krajtzáron, a' melly tenne régi Bankó szerént 2 forintot. A' közön-séges Austriai bor 1 forint; Bankó szerént tenne 5 forintot. — Most ugyan vékony ebédről sem jön ki a' fogadó házakból a' Bétsi szegény legény 6, 7 forint alól, t. i. Bankóczédula szerént értvén a' fizetést. Hanem Béváltóczédála szerént fizeti ugyan azt, 1 forintal 's 12 — 24 krajtzárral.

Frantzia Birodalom.

A' Császár egy új ministeriumot állított-fel a' kereskedésre és manufaktúrákra ügyelő Minis-terium nevezete alatt. Az új ministernek neve Gróf *Collin de Sussy*.

A' répatzúkor készítésére nézve négy Khémiai oskolák rendeltettek négy Frantzia városokban, a' mellyek között *Straszburg* a' nevezetesebb. A' magokat Patikai, Orvosi, és Khémiai tudományokra szánt ifiak között százat olly intézettel osztanak ki ezen négy oskolákba, hogy azok között, a' kik ezekben három hónapokat töltvén, meg mutathatják, hogy a' tzuorfőzésnek mesterségét jól megtanúlták, azonnal 1000 frankot kapjanak. A' Belső Ministerre bízattott, hogy a' folyó 1812-ik esztendőben 100,000

hóld földet ültetessen-bé tüzör répával. A' tüzör főzésre 500 szabad levelek osztatnak ki. Ugyan tsak a' Belső Ministerre van bízattatva, hogy különösen ő is 4 Császári tüzör fábrikát állitasson fel. A' Császári majorban Rambuilletben is állít-fel egy ilyen fábrikát a' Korona Perceptora. Az említett ifiak, a' kik a' tüzör főzéshez kívántató Khemiára megtanítatnak, a' birodalom külömbkülömb vidékein a' tüzorfőzést fogják kórmányozni.

A' Párisi levelek' erősítése szerént a' múlt esztendőben tsak az egy Rör Departamentomban leg alább 200,000 font tükrot főztek répából: az idén pedig annyi répát akarnak természeteni, hogy 600,000 font tüzör kerüljön ki belőle.

Az egész Birodalomban a' Frantzia Belső Ministernek eszközlése által 4 millió font tisztítatlan répatüzör fog ezen 1812-ik esztendőben főzetteini.

Nancy Jan. 17-ikén. Azok a' kenyérsütők, mészárosok, 's egyéb kézmívesek, a' mellyek a' hadi seregekhez szoktak kívántatni, és a' mellyek ezen Departamentomban nem régiben olly véggel özsze-hívattattak vala, hogy az *Albis* vize alsó mellyékein fekvő úgy nevezett szemmel-tartó ármadiához menjenek, parantsolatot vévének, hogy hólnap a' ki rendelt helyek felé útnak induljanak.

Azok az 1240 *Conscriptusok*, vagy rekrúták, a' kiket ezen Departamentom a' folyó 1812-dik esztendőre kiállított, haladék nélkül hozzá fogni köteleztetnek a' katonai foglalatoskodáshoz. —

(A' régibb tudósításokból tudjuk, hogy a' Senátusnak határozása szerént az egész Frantzia birodalomban kiállani rendeltetett rekruták száma a' folyó 1812-ik esztendőben 120,000-re határozatott. — Az Orosz Birodalomban pedig 128,000 rekrúta rendeltetett kiállani.)

Azt jegyzik-meg némelly Párisi írók, hogy ott egy idő óta három szomorú játék fordult elő ilyen tzím alatt: *Hannibál*. Három külömbkülömb írók készítették ezen játékokat. Mind a' három igen unalmas vólt, melyre nézve úgy ítél a' Párisi közönség, hogy a' *Hannibál* históriája nem igen alkalmas szomorú játéknak.

Frantzia Országban *Thionville* mellett egy olyan nagyságú sas lóttek, mellynek kiterjesztett szárnyai 16 lábnyomot tesznek. Különös módon esett az ellövettetése. Egy vadász egy fa alatt sétáló varjat meglóvén, mikor azt a' földről fel akarta venni, a' sas a' fáról reá szállott, 's őtet a' körmei közzé fogta. A' vadász védelmezte magát a' mint lehetett. Sokáig viaskodtak együtt, míg végezetre más emberek is érkezvén oda, ezeknek segítségekkel ölte-meg a' vadász a' nagy állatot. Azt tartják rólla, hogy tengeri sas lett volna.

Nagy Britannia.

Januárius 10-dike oly homályos nap vólt Londoba, a' millyenre sok esztendő óta nem emlékeznek. A' kalmárbötokban és közönséges írószobákban, Cancellariákban, egész nap égni kellett a' gyertyának; gyertya nélkül lehetetlen vólt írni és olvasni. Az úttzára kimenő emberek nem láttak 5 vagy 6 lépésnyire magok előtt. A' piatzokra semmi vásárosok ki nem mentek. Az

előtt való estve és azon reggel is nagy havazás volt.

A' Párisi újságok között némellyek felszámolván úgy találták, hogy a' Londoni Udvari újság a' múlt 1811-dik esztendőnek lefolyta alatt 2357 — úgy mint Januáriusban 212, Februáriusban 312, Mártziusban 187, Aprilisben 263, Májusban 263, Juniusban 140, Juliusban 197, Augustusban 119, Septemberben 177, Oktoberben 112, Novemberben 151, Decemberben 250 bankrotirozásokat hirdetett-ki.

Londonban és a' hozzá tartozó külső városokban a' múlt esztendőnek lefolyása alatt 20,645, t. i. 10,443 fiú és 10,202 leány gyermeket kereszteltek. Eltemettek 17,043, t. i. 8868 férfiú és 8175 aszszony embereket. A' halottak között kettő érte-el a' 103 esztendőt. Száraz betegségben 4754, köszvényben 3500 holt meg. Vízbe halva 147-tet találtak. Maga magát 41 ölte meg. Az erős ital 12-tőnek okozta halálát.

A' Párisi Monitőrben egy tikkely fordul elő a' Londoni Kurirból az Anglus kereskedésre nézve, 's nevezetesen a' Frantzia birodalom és Anglia között mostan fenn-forgó criticus kinézésekre nézve. Rövideden az egész tikkelynek foglalata ennyiben áll: Greenock városa Januárius 6-dikán gyűllést tartván, Angliának jelen lévő állapotját fontolás alá vette, 's kétségbehozhatatlan valóságoknak találta lenni a' következőket, t. i: Ha Anglia a' mostani példa nélkül való tusakodásban a' maga ügyének védelmezését jó móddal folytatni akarja, arra néki felette sok hadi költség kívántatik, a' melly Angliában minden rangú embereket egyenlő módon

terhel. Eddig Európa volt az ő kereskedésének igen gazdag kútfeje, de a' melly nem tsak hogy a' jelenvaló időben bé van dugúlva, hanem mint a' Frantzia birodalom szerentsétlen de igen hatalmas politikája mutatja, még a' valaha lehető megbékéllés után is nagy részint bészáratatva fog kereskedőink előtt maradni, a' kik sok Európai piatzokat, mellyek őket a' hadakozás előtt jó szívvel szokták vólt fogadni, a' megbékéllés után híjába fognak keresni, mert többé reájok nem találhatnak. Mind ezeknek meggondolása arra indíthatja az Anglus kereskedőket, hogy új piatzoknak keresésére induljanak, mellyeket az előtt, mikor Európa nyitva vólt előttök, fel sem vettek. Elegendő alkalmatosságot találhatnak erre Asiának és Amérikáának véghetetlen kiterjedésű tengeri vidékein. — „Valameddig mi (ilyen szavakkal végzi a' feljebb nevezett város' gyűlése a' maga szavait) a' mi kereskedésünket és tengeri nagy erőnket megtarthatjuk, soha addig a' Frantzia birodalom ditsősség - szomjúzásától nem félhetünk, és soha sem fogunk arra jutni, hogy azon alaton félelmességről panaszkodnunk kelljen, mellyel illy sok Európai nemzetek a' Frantzia Birodalom előtt térdet hajtottak.“

Rénusi Szövetség.

Dantzka Jan. 8-dikán. A' 11-dik Lengyel Segementbéli muzsikások között az egyik a' múlt Decz, 29-dikén egy 13 esztendőös zsidó gyermeket olly szín alatt, hogy pénzt akar véle váltatni, megszóllítván, gyilkos módon megölte, mellyet az ő katona pajtásai megtudván, őtet magok általadták a' büntetésre. A' bűnös Jan. 2-dikán a' Dantzka-ban fekvő, 24 ezer emberekből álló

egész őrző sereg előtt agyon lövettetett, melynek alkalmatosságával ilyen gyökeres beszéd intéztetett a' katanasághoz: — „Az őrző seregnek tudtára adatik, hogy a' 11-dik Lengyel Regementbéli muzsikus *Henning*, egy 13 esztendőös zsidó gyermekén elkövetett gyilkosságáért halálra ítéltetett legyen. Ez a' bűn a' Dantzcai számos őrző seregben, a' melly jó magaviselete és jó rendtartása által közönséges bámúlást gerjesztett, első. A' katonai törvények a' lövésnél egyéb halálos büntetést nem esmérnek. A' Kormányozó Úr azonban nem akarja, hogy az a' bűnös, a' ki ilyen gyalázatos dolgot elkövetett, azokkal egy helyen temetődjön-el, a' kik magokat katonai bűnök által tették méltókká a' megölettetésre. Erre nézve azt parantsolja, hogy ennek a' bűnösnek teste az ő megölettetésének helyén kerékre fonattassék.

Északi Amerika.

Washington Deczember' 10-dikén. A' Congressus hatalmat adott az Elölülőnek *Maddisonnak*, hogy minden hadi hajókat készíttessen-el a' kivezésre. Most eleinten tsak a' partoknak védelmezésére 's a' kereskedő hajóknak kísérésére fognak ugyan ezen hadi hajók fordíttatni: hanem, ha az Anglusok ezen kísérő fegyveres hajóink eránt illendő tisztelettel nem találunk viseltetni: már ezen esetben osztán egyszeriben elkezdődik a' hadakozás. Nemzeti katonáink parantsolatot kaptak, hogy magokat a' fegyverben szorgalmasan gyakorolják; hajóépítő műhelyeinkben szorgalmasan foly a' munka; ágyúnk és munitziónk elegendő van, 's a' többi (Ezt a' levelet a' Frantzia újságokban olvassuk.)

Frantzia Generál-Stáb béli tiszt *Gilbert Gillermins* e'képpen fejezi-ki a' Westphaliai Monitor szerént magát egy munkájában az Északi Amériikaiakra nézve: — „Ezen egyesült Statuoknak végrehajtó hatalma (úgy mond) egy erőtelen és tekintet nélkül való katonabáb; a' Congressus pedig a' belső részre hajlások' jádzó lap-tája.“

D á n i a.

Koppenhágából ezeket írják Jan. 14-dikén: — Itt néhány házak az elébbvalók között, arra a' ritka egyezésre léptek egymás között, hogy se bort ne igyanak, se a' tükört ne fordítsák többé semmi házi szükségekre.

Dánia Országának *Laland* nevű szigetében egy *Sosmarke* nevű helységbe két ember, a' kik ábrázatjokat korommal bé-mázolták, egy 17 esztendőös szép ifjat meg-támadván meg herélték. Ezek a' gonosztévők még ki nem tudódtak, de a' mint a' gyanúság van két asszony személy mivelte ezt vak és bolond szeretetből.

A' Koppenhágai fő törvényszék egy Jütlandi oskola - mester feleségét, a' ki maga férjét méreg ital által igyekezett meg-ölni, arra ítélte, hogy elsőben tüzes vasfogókkal tsipkedtessen meg a' teste, azután pedig feje és kezei elvágattatván, holt teste kerékre vettesen.

Elegyes Dolgok.

Még most is abban az értelemben van e' világ, hogy *Schwarz Bertold* Franciskanus barát találta fel 1354 ik esztendőben a' puskaport, de bizonyos, hogy *Bacon Roger*, a' ki 1294-ik esztendőben költ meg, a' puskaportnak nem csak erejét, hanem annak minden részeit is jól esmérte.

A' Jézus szerzetebéli papoknak írásaikból azt lehet olvasni, hogy midőn ők mint missionariusok Chinában laktak, a' Chinabéliek az Európaiaknál több száz esztendőkkel előbb esmérték a' puskaport és annak tulajdonságait.

Bruntrutban Helvétziában egy Blanchard nevű órás mester 34 esztendeig való tanulása után olly repetáló órát talált, mellyet 7 nap alatt tsak egyszer kell fel vonni, és a' melly egy óra alatt tsak 7200-szor pertzent, a' több közönséges órák pedig 17360-szor.

Bernában az oda való oskolának 2-ik és 3-ik klassisában egynéhány 12 — 14 esztendős tanuló gyermekek, a' kik tanulástól üres óráikban haramjákról való románokat olvastak, magok között kapitányt és más tiszteket választván, magoknak tolvaj neveket adtak, sokszor titkos gyűlléseket tartottak, azokban vendégeskedtek, dohányoztak, 's magokat a' halgatásra, és tolvajkodásra esküvéssel kötelezték. A' múlt Novemberi Bernai vásárban el is kezdték tanult mesterségeket, de olly oktalanúl, hogy tsak hamar nyomokba akadtak. Az Akadémiai Kurátor, kinek eleibe ment az ellenek való panasz, nyomozván a' dolgot az egész társaságot kitanulta. Melly meg lévén négyen közöttök a' városból, más négyen az oskolából kiűzettek, 12-en megvesszőztettek, a' kevésbé bűnősek pedig megdorgáltattak.

Itt Bétsben a' múlt 1811-ikben 80301 ökör, 2891 tehén, 78288 borjú, 50883 juh, 103556 bárány, 47387 öreg sertés, 15263 középszerű, 23216 südő, 6421 szopós malatz vágott le, 587187

akó Austriai bor, 118646 akó Magyar bor, 1909 külföldi bor, és 439425 akó ser költ el.

Egy 46 esztendőszolgálatból ki lépett dragonyos kapitánynak kedve lévén a' házasságra, magát az újság levelek által kihirdettette, és mivel magának is 1200 forintból álló penziója van, jó tehetségű, szép, víg kedvű, sem nem igen ifjú, sem nem vén, hanem közép idejű személyt keres magának feleségül.

Frantzia Országban, a' Saonei és Ligerisi Departamentomban, a' *Charollesi* vidéken olyan dolgot követett el egy farkas, a' melyhez hasonlót hallani alig lehet. Széllyel szaggatott 14 embert, kettőt pedig úgy öszve martzongott, hogy az ispotályban iszonyú kínok között várják kimúlásokat. Úgy öszsze van az ábrázatok szaggatva, hogy a' gégejékbe töltik-bé a' levest tápláltatás végett. Egyiknek az egyik szemit, mind két állaival és nyelvének egy részével egyetemben elharapta a' gonosz állat. Ezen farkas azonközben nem vólt meg-dühödve; a' házak körül lappangván, még bé is ment az olyan házakba, mellyeknek ajtójokat nyitva találta. Egy estve felé azonközben egy házigazda őtet a' maga házá mellett megszemlélvén, 's a' flintája után szaladván, a' farkas utánna futott, melyet az ember eszébe vévén az ajtót maga után bérántotta, 's történetből a' farkasnak egyik lábát az ajtóval oda szorította, 's a' szomszédokat segítségére oda kiáltotta, a' kik a' farkast agyonverték. A' gyomrában egy kutya lábát és egy gyermek fejet találtak hajastól.

Berlintől egy óra távolságra Januárius 9-ik napján estve felé valami bokros helyen az or-

szág útján menvén három Britzi parasztok, két tolvaj ló háton eleikbe állott, pisztollyal fenyegetvén őket, ha pénzeket és egyéb vagyonaikat önként mingyárt oda nem adják. A' parasztok engedelmeskedtek, hanem az egyik mikor a' pénzt össze keresgélte volna, azt elhullatta. A' tolvajok veréssel fenyegették, ha fel nem szedi. Míg az egyik paraszta a' tolvajok e'képpen zivódtak, 's már sötétetske is lévén, azalatt a' más két parasztok elillantottak, 's a' faluba szerentséssen béfutottak. Ott a' fogadóba menvén elő beszéllették a' mi rajtok történt. A' fogadós halván a' beszédjeből a' tolvajok formáját és készületeiket, mondja a' parasztoknak, hogy ezek egy Berlini Kertésznek két fiai lévén, a' fogadóból nem régen távoztak-el. Hallván ezt a' megfosztatott parasztok, a' fogadóssal egyetemben azonnal Berlinbe mentek, a' dolgot a' politziai előjáróknak megjelentették, ezek vizsgálódókat küldöttek a' kertész házához, 's tsak kevés órák teltek belé, hogy a' két fiút, mint úton álló tolvajt, megtalálták és elfogták.

A, Berlini egyik újságban ilyen jeles Török ritkaság fordul elő: — Első *Soliman* Császárnak idejében az 1544 és 1562 esztendőök között élt *Rustem Bascha*, a' ki két versben viselte a' Nagy vezéri fényes hívatalt számos esztendőig. Az ő egyéb kintsei között 8000 turbánok, 1100 külömbkülömb arany paszamántos kontyok, 500 drága kövekkel rakott nyergek, 800 hasonlóképen drága kövekkel gazdagon kirakatott külömbkülömbféle kardok, aranyban és ezüstben 100 millió piasterek, igen drága jó féle kövekkel rakott Kóránok, 32 nagy betsű magános gyémánktok találtattak.

Hívatalkeresés.

Egy leg jobb korú ember Építőmesteri (Architect) hivatalba kíván valamely Uraságnál lépni, a' mellyre őtet a' következő tudományok teszik alkalmatossá, t. i. a' leg újabb és leg jobb izlés szerént való építésnek mestersége, ahoz való plánumok' készítése, minden oda kívántató mesteremberekkel való számvetés, az épületnek ahozképpest, hamarsággal, a' magavigyázása alatt, leg mesterségesebben, jól, és állandóúl való elkészíttetése. Alkalmatos ő, tüzi fa kíméllő, leg újabb módi, és önnön találmánya szerént való tűzhelyeknek tsináltatásokra is. Érti a' mezőnek theoretikai és praktikai felmérését, vagy felmérése' mesterségét, vidékek' fekvéseiknek lerajzolását, azokról való plánum készítést. Ért a' vízi, híd, és külömbkülömb leg újabb módi malom építéshez, külömbkülömb machinák tsinálásához, millyenek a' leg könnyebb mód szerént való merítő, vágó, törő, verő (stompoló) malmok, és emelő machinák. Azon fő Uraságok, a' kiknek ezen alkalmas embert magokhoz befogadni kedvek leszen, bővebben értekezhetnek felőlle itt Bétsben, a' belső városban, a' *Jakober* úttzában a' 858 számú háznál az első emeletben a' grádittsal szemben lévő ajtónál. Ő kész a' maga alkalmatos voltát minden féle rajzolatokkal, és eddig való munkáit illető bizonyyság levelei által, megmutatni.